

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/1309
Karar No : 2007/951

Davacı : İzmir Baro Başkanlığı
1456. Sk. No: 16 Barohan - Alsancak/İZMİR

Davalı : Maliye Bakanlığı

Davanın Özeti : Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca görevli ve yetkili kılınan Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığının 17.02.2004 gün ve 746 sayılı kararının, Avukatlık Yasasının 9. maddesine aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : Usulden, davanın süresinde açılmadığı ve dava konusu işlemin idari davaya konu olabilecek nitelikte olmadığı gibi, davacının güncel menfaatinin olmadığı, esastan ise, Yönetmelikte her türlü resmi kimlik belgesi üzerinden değil yalnızca ismen sayılan resmi kimlik belgeleri üzerinden kimlik tespiti yapılmasının öngörüldüğü, avukat kimliklerinin mesleki bir gruba ait olması nedeniyle bu kimliklerin "kimlik tespiti" uygulamasında kabul edilmesinin, diğer meslek gruplarının da benzer düzenlemeler yapmasına yol açacağı, bunun da uygulamada ciddi zararların ortaya çıkmasına neden olacağı, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Halil YÜKSEL'in Düşüncesi : Dava konusu Yönetmelik hükmünde, kamu hizmeti gereklerine ve hukuka aykırılık görülmediğinden davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ülkü ERBÜK'ün Düşüncesi : Davacı İzmir Baro Başkanlığı, Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre görevli ve yetkili bulunun Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının anılan yönetmeliğin 6.maddesinde değişiklik yapılması isteminin reddine ilişkin 17.2.2004 günlü 746 sayılı kararının iptalini istemektedir.

19.11.1996 günlü 22822 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun 15.maddesinde,"Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak kimlik tesbitine dair gerekli düzenlemelerin yapılması....Bakanlar Kurulunca bu Kanunun yayım tarihini izleyen altı ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. "hükmü yer almaktadır.

Anılan hüküm uyarınca Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Kimlik tesbit usulü" başlıklı 6.maddesinde, kimlik tesbitinin bu maddede sayılan belgelerin aslının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopilerinin alınması veya işlemle ilgili evrakın arkasına kimlik bilgilerinin kaydı suretiyle yapılacağı,kimlik tesbitinde kullanılacak belgelerin Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı,sürücü belgesi veya pasaport olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da,Başkanlığın kimlik tesbiti zorunluluğuna ilişkin usul ve esaslar ile kimlik tesbitine esas belge nevini belirlemeye yetkili olduğu kurala bağlanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/1309
Karar No : 2007/951

5043 sayılı Yasayla değişik 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 9.maddesinde de, avukat kimlikleri,tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir. kuralı yer almaktadır.

Davacı, 5043 sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 9.maddesinin değiştiğini, avukat kimliğinin resmi kimlik hükmünü kazandığını, avukat kimliklerini hiçbir yükümlü grubun tanımakta güçlük çekmeyeceğini, kimlik tesbitine esas belgelerin de, sahtelerinin yapılabildiğini, kimlik tesbitine esas belgelerin taklit edilmelerinin önlenmesi için özel teknikler kullanıldığı iddiasının hukuki olmadığını, Kararın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6.maddesindeki düzenlemenin yasaya aykırı bulunduğunu iddia etmektedir.

Karar, çeşitli yasalarda yasaklanmış fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen para veya para yerine geçen her türlü kıymetli evrakla, mal veya gelirleri veya bir para biriminden diğer bir para birimine çevrilmesi de dahil, sözü edilen para, evrak,mal veya gelirlerin birbirine dönüştürülmesinden elde edilen her türlü maddi menfaat ve değerdir. Kararın elde edilenlerce meşruiyet kazandırılması amacıyla değerlendirilmesi, bu yolla elde edildiği bilinen kararın başkalarının veya elde edenlerce kullanılması, kazanılması, kaynak veya niteliğinin değiştirilmesi, gizlenmesi, yerinin değiştirilmesi, transfer yoluyla aklanması kararın aklanma suçunu oluşturmaktadır. Sayılan bu suçların içinde bulunan ilgililerin tesbitinde dolayısıyla kararın aklanma suçlarının tesbiti ve önlenmesi açısından kimlik tesbitinin önemi açıktır.

Kimlik tesbiti için tesbite esas belgelerin sayısının çokluğu nedeniyle kimlik tesbitinin yapıldığı alanlarda, birimlerde görevlilerin bazı zorluklarla karşılaşmaları olasıdır.. Kimlik tesbitine esas belge sayısı ne kadar az ve herkesçe tanınabilen belgelerden olursa, görevlilerin kimlik tesbitinde yanlışlarının söz konusu olmayacağı açıktır. Bazı kamu kurumlarınınca, çalışma alanlarıyla ilgili düzenlemelerinde kimlik tesbiti için ilgili yönetmelik hükmüyle belirlenen kimlik tesbitine esas belgelerin (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi gibi) kabul edildiği de herkesçe bilinmektedir.(Tapu Sicil Tüzüğünde olduğu gibi)

Avukat kimliği, mesleki bir kimlik olup, bu kimliğin kimlik tesbitinde kabul edilmesi başka meslek gruplarının benzer düzenlemeler yapmalarına, kimlik tesbitinde kimlik tesbitine esas belgelerin çokluğunun da yanlışlıkların, karışıklıkların oluşmasına neden olabileceğinin kabulü gerekir.

İlgili Yönetmelikte sayılan kimlik tesbitine esas belgelerden nüfus cüzdanı, sürücü belgesi ve pasaport genellikle herkeste bulunan ve görevliler tarafından kolaylıkla tanınabilen belgelerdendir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/1309
Karar No : 2007/951

Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin kimlik tesbiti ile ilgili hükmü, kimlik tesbitinde kimlik tesbitine esas belgeleri belirlemekte, avukat kimliğinin resmi niteliğinde bir değişiklik yaratmamaktadır. Avukat kimliğinin sahiplerince yukarıda anılan yönetmeliğin alanı dışındaki işlemlerde kullanılması mümkündür.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanaktan yoksun olan davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince duruşma için önceden belirlenen 21.02.2007 gününde davacı idare temsilcisinin gelmediği ve davalı idareyi temsilen Merkez Müşavir Hazine Avukatı Nükhet Kılıçay'ın geldiği görüldükten ve savunması ile Danıştay Savcısının düşüncesi dinlendikten sonra işin gereği görüldü.

Dava; Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca görevli ve yetkili kılınan Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığının 17.02.2004 gün ve 746 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin davanın süre aşımı yönünde reddedilmesi gerektiği iddası yerinde görülmemekle işin esasına geçildi.

4208 sayılı Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Yasanın 15. maddesinde, "Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak bilgi verme, kimlik tespiti, araştırma ve inceleme yöntemleri, şüpheli işlemler, aklamaya konu menfaat ve değerlerin belirlenmesine dair gerekli düzenlemelerin yapılması, Koordinasyon Kurulunun yönetim, toplanma ve çalışma esas ve usulleri, toplantı ve karar nisabına ilişkin hususlar, Bakanlar Kurulunca bu Kanunun yayım tarihini izleyen altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almıştır.

Anılan Yasa kuralı uyarınca çıkarılan ve 2.7.1997 gün ve 23037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4208 sayılı Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin " Kimlik Tespit Usulü" başlıklı değişik 6. maddesinde, kimlik tesbitinin bu maddede sayılan belgelerin aslının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopilerinin alınması veya işlemle ilgili evrakın arkasına kimlik bilgilerinin kaydı suretiyle yapılacağı, kimlik tesbitinde kullanılacak belgelerin Türk uyruklu gerçek kişiler için nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da, Başkanlığın kimlik tesbitinin zorunluluğuna ilişkin usul ve esaslar ile kimlik tesbitine esas belge nevini belirlemeye yetkili olduğu kurala bağlanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/1309
Karar No : 2007/951

1136 sayılı Avukatlık Yasasının 5043 sayılı yasa ile değişik 9. maddesinde ise, avukat kimliklerinin, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik olduğu kurala bağlanmıştır.

Davacı Baro, dava konusu yönetmeliğe göre avukat kimliklerinin geçerli bir kimlik olarak kabul edilmemesinin, Avukatlık Yasasının anılan hükmüne aykırı olduğunu öne sürmektedir.

Karaparanın aklanmasının önlenmesi konusunda uygulanacak esasları belirlemek amacıyla çıkarılan 4208 sayılı yasanın 2. maddesinde, "Karapara" çeşitli kanunlarda yasaklanmış fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen para ve para yerine geçen her türlü kıymetli evraklar, mal veya gelirleri veya bir para biriminden diğer para birimine çevrilmesi de dahil, sözü edilen para, evrak, mal veya gelirlerin birbirine dönüştürülmesinden elde edilen her türlü maddi menfaat ve değer olarak tanımlanmıştır.

Karaparanın aklanması suçunun tespiti ve işlenmesinin engellenebilmesi için kimlik tespitinin önemi açık olduğundan, yasa koyucu tarafından idareye bu konuda düzenleme yapma yetkisi tanınmıştır.

Davalı idare savunmasında; karaparanın aklanması suçu ile mücadelede ilgili kişinin ayrıntılı ve doğru kimlik bilgilerine sahip olunması, bu bilgilerin sadece idarelerinde değil (özellikle mali kurumlar nezdinde takibin yapılabilmesi için) diğer kuruluşlardaki bilgilerin de doğru ve ayrıntılı olması gerektiği, bu nedenle kanun kapsamındaki işlemler için yaygın, güvenli ve tanımada zorluk çekilmeyecek nitelikteki kimliklerin (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi ve pasaport) esas alınmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliğince üyelerine verilen avukat kimliğinin resmi niteliğe sahip olduğunda ve meslek mensubunu tanıtması açısından yurt çapında geçerli olduğunda kuşku bulunmamaktadır. Bununla beraber, Avukat kimliğinin ayırdedici özellikleri hakkında sadece bir meslek grubunun ve ilişkili olduğu kişilerin yeterli bilgiye sahip olduğu ve nüfus cüzdanı ve sürücü belgesi gibi yaygın kullanımının olmadığı açıktır.

Davalı idare savunmasında belirtildiği gibi "Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi" bakımından, kimlik tespitine esas alınacak belgelerin yaygın kullanımda, detaylı bilgiye sahip ve herkesin kolaylıkla ayırdedici özelliklerini tespit edebileceği nitelikte olması gerekmektedir.

Bu nedenle, avukatlık kimliklerinin karaparanın önlenmesinde esas alınacak belgeler içinde yer almamasında kamu hizmeti gereklerine ve hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Kaldı ki, Avukat kimliğinin dava konusu Yönetmelik kapsamına alınmamasının, bu kimliğin resmi niteliğini ortadan kaldırmayacağı da açıktır.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2006/1309
Karar No : 2007/951

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, davanın karara bağlandığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için öngörülen 1.000,00.-YTL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 21.02.2007 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan V.	Üye	Üye	Üye	Üye
Ayla	Dr.Tacettin	Yeniay	Sıddık	Atıl
ALKIVILCIM	ŞİMŞEK	KAYA	YILDIZ	ÜZELGÜN
	(X)			

Azlık Oyu (X) : Uyuşmazlık; Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre görevli ve yetkili olan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı işleminin iptali isteminden kaynaklanmıştır.

Avukatlık Kanununun 9. maddesinde, Avukat kimliklerinin tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmünde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kararparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6/a maddesinde ise, Türk uyruklu gerçek kişiler için kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin sadece nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport olabileceği belirtilmektedir.

Avukatlık Kanununun anılan açık hükmüne rağmen avukatlık kimliği daha alt bir norm olan yönetmelikte belirtilen diğer kimlikler gibi geçerli kabul edilmediğinde, kanun hükmü etkisiz hale gelecektir.

Bu durumda, eksik düzenlemeye dayalı yönetmelik maddesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava konusu işleme gelince;

Avukatlar tarafından yapılan başvuruya rağmen avukatlık kimliğinin resmi belge olarak kabul edilmemesinde yukarıda yer alan gerekçe ile yasaya ve hukuka aykırılık açıktır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu uygulama işleminin iptali gerektiği oyu ile çoğunluk kararına katılmıyorum

Üye
Dr. Tacettin ŞİMŞEK
5
Aşkın Ayarık